

Andet, end hvad den vil, og jeg har flere Gange i den Tid, hvori jeg har været Rigsdagsmand, været med til at stille Forslag om at negte Posten, som Domstolene have villet paabyrde Rigsdagen at bevilge. Det forekommer mig, at Domstolene ved flere Leiligheder have paataget sig at være bevilgende Myndighed her i Landet ved Hjælp af Domme, som de sælde, men dette har jeg ikke kunnet gaa ind paa, og naar Domstolene gaa os imod, vil jeg for mit Vedkommende stille Forslag om, at man ikke respekterer den Slags Domme, naar Rigsdagen ikke kan anerkende dem for at være retsferdige. Det er dette, der ligger til Grund for min Tilslutning til dette Forslag, men naar jeg nu hører det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds allerede forud opfordre Thinget til at modsætte sig Forslaget, saa kan jeg jo sige mig selv, at dersom den Eventualitet indtræder, som han tænker sig, og som Ministeren stiller os i Udsigt, vil et saadant Endringsforslag, om det da foreligger, være dødsdømt isorveien. Derfor vil jeg virkelig henstille til mine ærede Kolleger i Flertallet, om det ikke skulde være det Nødvendigste at lade Forslaget falde (Ordføreren: Nei!). Sa, det er kun en Henstilling, og jeg følger naturligvis det øvrige Flertal, men det er med en Slags Fortvivlelse, at jeg gjør det, efterat det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds har udtalt sig, som han har, thi denne Udtalelse har vakt en stor Betænelighed hos mig; men i Overigt skal jeg som sagt stemme med den ærede Ordfører, der er Repræsentant for Flertallet.

J. A. Hansen: Jeg skal blot ligeoverfor den ærede foregaaende Tale bemærke, at medens jeg i Principet er fuldkommen enig med ham i, hvad han udtalte, vil han dog vistnok ogsaa være enig med mig i, at det maa være et meget vigtigt og alvorligt Punkt, hvor man paa den Maade vil gaa imod, hvad der foreligger Dem for. Jeg kan aldrig tro, at et Spørgsmaal som dette vil være et saadant, hvor man af Princip-hensyn føler sig opfordret til at negte at udbetale, hvad der gennem Domstolene er anset for at være Statens Forpligtelse at udbetale.

Hjort: Paa Finantslovsforslaget er der forlangt en Bevilling af 2,000 Rb. til Lærerindes Uddannelse. Denne Post var sidste Aar opført med 1,000 Rb., saa at der altsaa i Aar er foreslaaet en Forhøjelse af 1,000 Rb. Det er ikke for at udtale mig imod denne Forhøjelse, at jeg har begjært Ordet, idet jeg tværtimod erkjender, at de Institutioner, der tilsligte Lærerindes Uddannelse, virke heldbringende, men det er kun for at gjøre en Henstilling til den høitærede Minister med Hensyn til Summens Fordeling. Denne Sum har hidtil, som det forekommer mig, været uddelt i temmelig smaa Portioner, og dernæst ere disse Portioner komne de Paagjældende i Hænde

paa et saa sent Stadium af deres Uddannelse, at de egentlig ikke have faaet synderlig Anvendelse for dem. Jeg skal derfor henstille til den høitærede Minister, om ikke en saadan Forandring kunde gjøres, at de Paagjældende kunne erholde de Summer, der maatte blive dem tilstaaede, i Begyndelsen af deres Uddannelsesetid, i Stedet for som hidtil, efter hvad der er sagt mig, i det sidste halve Aar af deres Uddannelsesetid. Dernæst turde det maasse ogsaa være rigtigt ved disse private Anstalter at oprette nogle saa Fripladser, saaledes at enkelte af de mest Uformuende blandt de Paagjældende altsaa kunde faae fri Undervisning.

Ordføreren: Et mit Foredrag før, der efter det betydelige Omfang, som det foreliggende Afsnit har, ikke kunde være kort, ikke har tiltalt ærede Medlemmer i Salen, der formene at være inde i de paagjældende Spørgsmaal i langt høiere Grad, end Udvalgets Ordfører er det, kan jeg nok forstaa, men jeg antog ikke, at denne Omstændighed havde gjort en saa stærk Indvirkning paa det ærede Medlem for Morsø (Schjørring), at han skulde udtale sin Beslagelse derover. Jeg kan dernæst godt forstaa, at det ærede Medlem og ligeledes det ærede Medlem for Solbæk Amts 3die Valgkreds (Dinesen) ere imod de Betræbelser, som Flertallet har givet Udtryk i forskjellige Endringsforslag, idet det søger at gjøre Skjel imellem Universitet, Kommunitet og polyteknisk Læresanstalt, saaledes at man frigjør Kommunitetets Midler for det Paahæng, som man af mange forskjellige Hensyn har behestet dem med; thi de ærede Medlemmer være iblandt det lille Mindretal i Finantsudvalget, som isorffor foranledigede, at Ministeren isfor fremkom med et Forslag om Sammenblanding af disse Fonds Midler, saaledes at vi engang for alle kunde erobre Kommunitetet for de for Staten fælles videnskabelige Formaal. Naar det ærede Medlem for Morsø mener, at han i Frederik den Andens Fundats har Sikkerhed for, at Midlerne kun kunne benyttes til Bedste for Studenter, saa tror jeg, han hænger sig i et enkelt Ord og ikke tager Anden i Fundatsen i Betragtning. Dersom Fundatsen var at forstaa saaledes, vilde vi jo heller ikke, saaledes som vi have gjort, have kunnet uddele en Del af Beløbet til Studerende ved den polytekniske Lærestanstalt, af hvilke de fleste ikke ere Studenter. Naar vi imidlertid ville se hen til Tiden da og Tiden nu — Tiden da, i hvilken Enhver, der skulde have en noget høiere Undervisning, absolut skulde læse Latin, og Tiden nu, da vi have en saa stor Mangfoldighed af Former for høiere Undervisning og Dannelse —, tror jeg at turde paastaa, at Flertallet har Ret, naar det hævder, at Beløbene kunne efter Fundatsens Aand benyttes til den høiere Undervisning overhovedet. De ærede latinse Ferrer kalde altid det Videnskabelighed, som hænger sammen med lidt Latin eller noget Græsk eller stundom